

सन २०१५-१६ मध्ये राष्ट्रीय कृषि विकास
योजनेंतर्गत सघन लागवड पद्धतीने कापूस
उत्पादन प्रकल्प राबविण्यास प्रशासकीय
मान्यता देण्याबाबत ...

महाराष्ट्र शासन

कृषी, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: राकृवि ०४१५/प्र.क्र.३८/राकृवियो कक्ष

मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय विस्तार, मुंबई ४०० ०३२

दिनांक : ६ नोव्हेंबर, २०१५

वाचा : राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेच्या राज्यस्तरीय प्रकल्प मंजूरी समितीच्या २०व्या बैठकीचे
इतिवृत्त-शासन पत्र क्र.RKV-0415/C.R.38/RKVY CELL, Date. 18th June, 2015.

प्रस्तावना :

राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेच्या राज्यस्तरीय प्रकल्प मंजूरी समितीच्या (SLSC) च्या मुख्य सचिव यांच्या अध्यक्षतेखालील दि. १८ जून, २०१५ च्या २० व्या बैठकीत सन २०१५-१६ करीता राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेंतर्गत सघन लागवड पद्धतीने कापूस उत्पादन प्रकल्प कार्यक्रमाच्या अंमलबजावणी प्रकल्पास मंजूरी देण्याचा निर्णय घेण्यात आला होता.

राज्यातील प्रमुख कापूस उत्पादक असणारे जे जिल्हे राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियान - वाणिज्यिक पिके अंतर्गत समाविष्ट नाहीत, अशा जिल्ह्यांमध्ये या प्रकल्पाच्या माध्यमातून सघन लागवड पद्धतीने कापूस उत्पादन वाढीच्या तंत्रज्ञानाचा शेतकऱ्यांच्या शेतावर प्रात्यक्षिकांद्वारे प्रसार करण्यात येणार आहे. सदर प्रकल्पास प्रशासकीय मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती, तदनुषंगाने शासन पुढील निर्णय घेत आहे.

शासन निर्णय :

१. सन २०१५-१६ मध्ये राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेंतर्गत राज्यातील १२ जिल्ह्यांमध्ये सघन लागवड पद्धतीने कापूस उत्पादन प्रकल्पाच्या अंमलबजावणीस प्रशासकीय मान्यता प्रदान करण्यात येत आहे तसेच चालू वर्षाकरीता या योजनेस राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेंतर्गत ₹ ४५४.५० लाख (रुपये चार कोटी चोपन्न लाख पन्नास हजार फक्त) निधी पुढीलप्रमाणे घटकनिहाय भौतिक व आर्थिक लक्षांकांसह मंजूर करण्यात येत आहे.

(₹ लाख)

अ.क्र	बाब / घटक	मापदंड		लक्ष्यांक		समाविष्ट जिल्हे
		अर्थसहाय्य	योजना	भौतिक (हेक्टर)	आर्थिक	
१	कापसाच्या देशी वाणांची सघन लागवड पद्धतीची प्रात्यक्षिके (हेक्टर)	रक्कम रु.९०००/- प्रति हेक्टर	राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियान- वाणिज्यिक पिके	५०००	४५०.००	नाशिक, धुळे, नंदूरबार, जळगाव, अहमदनगर, औरंगाबाद, जालना, बीड, उस्मानाबाद, नांदेड, परभणी, हिंगोली
२	आकस्मिकता निधी	(१%)			४.५०	
एकूण				५०००	४५४.५०	

- सन २०१५-१६ मध्ये राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेतर्गत सघन लागवड पद्धतीने कापूस उत्पादन प्रकल्प राबविण्यासाठी संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण) यांना कार्यक्रमाचे कार्यान्वयन तसेच संनियंत्रण करण्यासाठी प्राधिकृत करण्यात येत आहे. त्यानुषंगाने संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण) यांनी प्रस्तुत योजना राबविण्याकरीता केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सूचनांस अनुसरून कृषि विभागाच्या कार्यालयीन पद्धतीत अंतर्भाव करावा. तसेच राज्यातील जिल्ह्यांना भौतिक व वित्तीय लक्षांक दयावा व आवश्यकतेनुसार मंजूर निधीचे वितरण करावे.
- संबंधित जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकाऱ्यांकडे सघन लागवड पद्धतीने कापूस उत्पादन प्रकल्पाकरीता निधी प्राप्त झाल्यानंतर तालुका कृषि अधिकाऱ्यांनी लाभार्थ्यांची निवड करून सदर प्रकल्प राबविण्याच्या दृष्टीने लाभार्थ्यांची यादी तालुका कृषि अधिकाऱ्यांच्या स्तरावर संकलित करण्यात यावी. सदर यादीमध्ये शेतकऱ्याचे नांव, गांव, सर्वे/गट क्रमांक याच्यासह, मोबाईल / दुरध्वनी क्रमांक, बँक खाते क्रमांक, आधार क्रमांक इ. पैकी किमान एकाची माहिती संकलित करण्यात यावी.
- सदर लाभार्थ्यांच्या यादीनुसार सर्व लाभार्थी शेतकऱ्यांच्या शेतावर हाती घेण्यात आलेल्या कार्यक्रमाची प्रत्यक्ष तपासणी त्या-त्या गावातील कृषि सहायकांनी करावयाची असून, त्यांनी आपला अहवाल तालुका कृषि अधिकाऱ्यांमार्फत जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकाऱ्यांना सादर

करावयाचा आहे. त्याचप्रमाणे, कृषि सहायकांचे अहवाल प्राप्त होताच सदर कार्यक्रमांतर्गत राबविण्यात आलेल्या कामांच्या पर्यवेक्षीय तपासणीचे उचित प्रमाण संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण) यांनी मार्गदर्शक सूचनेमध्ये विहित करावे.

५. राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेंतर्गत विविध घटकांतर्गत लाभार्थी शेतकरी निवडतेवेळी अल्प व अत्यल्प भू-धारक शेतकऱ्यांना वा सदर शेतकऱ्यांच्या गटांना प्राधान्य देण्यात यावे, त्याचप्रमाणे केंद्र शासनाने संदर्भांकित दि. ९/०७/२०१५ रोजीच्या पत्रान्वये अभियानांतर्गत ज्या घटकांखाली थेट लाभार्थ्यांच्या खाती अनुदान जमा करण्याचे (Direct Benefit Transfer) निदेशित केले आहे त्या घटकांची चालू वर्षी केंद्र शासनाच्या निदेशानुसार अंमलबजावणी करण्यात यावी.
६. राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेंतर्गत सधन लागवड पद्धतीने कापूस उत्पादन प्रकल्प राबविण्यासाठी उपलब्ध करून देण्यात येत असलेला ₹ ४५४.५० लाख निधी सन २०१५- १६ या चालू वित्तीय वर्षात अखर्चित राहणार नाही याची अंमलबजावणी यंत्रणांनी काळजी घ्यावी. तसेच संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण) यांनी खर्चाचे उपयोगिता प्रमाणपत्र शासनास वेळोवेळी सादर करण्याची कार्यवाही करावी.
७. शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१५११०६१३११५२६६०१ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(श्रीकांत चं. आंडगे)
अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति:-

१. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई
२. अपर मुख्य सचिव (कृषि व पणन), कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
३. अपर मुख्य सचिव (नियोजन), नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

४. अपर मुख्य सचिव (वित्त), वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
५. आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
६. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य बियाणे महामंडळ, अकोला.
७. संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण), कृषि आयुक्तालय, साखर संकुल, शिवाजीनगर, पुणे.
८. सर्व विभागीय कृषि सहसंचालक
९. सर्व जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी
१०. महालेखाकार (स्थानिक निकाय लेखा परिक्षा व लेखा), मुंबई.
११. महालेखापाल (लेखा परिक्षा), महाराष्ट्र १/२, मुंबई/नागपुर
१२. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र १/२, मुंबई/नागपुर
१३. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य
१४. सहायक संचालक (लेखा-१), कृषि आयुक्तालय, पुणे
१५. वित्त विभाग (कार्या. व्यय-१ / अर्थसंकल्प - १३), मंत्रालय, मुंबई
१६. मा. मंत्री (कृषि) यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई
१७. मा. राज्य मंत्री (कृषि) यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई
१८. निवड नस्ती.